

Retssikkerhed, regelforenkling og ressourcer

54 forslag til at gøre straffesagskæden mere smidig

Forslagskatalog fra HK Stat om
genopretning af straffesagskæden
i et administrativt og sagsbehandlende
perspektiv

Afrapportering fra arbejdsgruppe
nedsat af HK Stat i samarbejde med
HK Politiet og anklagemyndigheden,
HK Danmarks Domstole og HK-netværk i Kriminalforsorgen

Maj 2023

Indholdsfortegnelse

Introduktion – 54 forslag til at gøre straffesagskæden mere smidig.....	3
Arbejdsgruppens opdrag og sammensætning	7
Afsnit 1. Generelle og tværgående forslag mv.:	8
Afsnit 2. Forslag vedrørende politiets og anklagemyndighedens område	19
Afsnit 3. Forslag vedrørende domstolenes område	22
Afsnit 4. Forslag fra Kriminalforsorgens område	25
Bilag 1: Oversigt over forslag	28
Bilag 2: Uddybning af forslag 14 om § 808 mv.	31
Bilag 3: Uddybning af arbejdsgange vedr. forslag 15 om behandlingsdomme mv.	32

Introduktion –

54 forslag til at gøre straffesagskæden mere smidig

Lange sagsbehandlingstider, mangel på personale og utilstrækkelige ressourcer udfordrer hele straffesagskæden og andre dele af justitsområdet.

HK Stat ønsker at være med til at løse de aktuelle og akutte problemer. Fordi et velfungerende retsvæsen og fængselsvæsen er grundpiller i retsstaten og i velfærdssamfundet. Og fordi vores medlemmer i politi og anklagemyndighed, ved domstolene og i Kriminalforsorgen har konstruktive løsningsforslag på baggrund af praktisk erfaring med arbejdsgange og flaskehalse i opgaveløsningen.

Derfor præsenterer vi 54 forslag, der kan være en del af løsningen og bidrage til at:

- nedbringe domstolenes lange sagsbehandlingstider
- afbøde Kriminalforsorgens akutte mangel på fængselsbetjente og presset på fængselsvæsenet generelt
- sikre et endnu mere velfungerende politi og anklagemyndighed.

Forslagene er blevet til i samarbejde mellem HK Stat, fagforeningens landsklubber, tillidsfolk og medlemmer på området. En arbejdsgruppe har siden september 2022 udarbejdet både spørgsmål og forslag til, hvordan den pressede straffesagskæde kan gøres mere smidig for at nedbringe sagsbehandlingstiderne og personale manglen, samtidig med at retssikkerheden bevares. Forslagene skal ses som et konstruktivt supplement til den helt nødvendige tilførsel af økonomiske ressourcer til området.

Politiet, anklagemyndigheden, domstolene og Kriminalforsorgen er andet og mere end jurister, politibetjente og fængselsbetjente. Alle faggrupper bidrager til løsningen af de aktuelle udfordringer. HK Stats medlemmer står for en central del af opgavevaretagelsen og sagsproduktionen på hele ministerieområdet.

Kataloget rummer forslag direkte rettet mod henholdsvis politiet og anklagemyndigheden, domstolene og Kriminalforsorgen. Desuden præsenterer vi forslag til løsning af problemerne på tværs af straffesagskæden. Blandt rækken af 54 forslag fremhæver vi kort:

Sæt gang i opgaveglidning i hele straffesagskæden

Frigør arbejdstid til blandt andre dommere, politifolk og anklagere ved at lade andre faggrupper administrere og sagsbehandle. 'Rette kompetencer til rette opgaver' kalder vi den måde at fordele arbejdet på. Og det er et vigtigt princip, som kan medvirke til at optimere straffesagskæden og nedbringe domstolenes og politiets lange sagsbehandlingstider inden for visse sagskategorier og lette presset på fængselsvæsenet generelt og den akutte mangel på fængselsbetjente i særdeleshed.

HK'ere vil kunne løfte en række opgaver på tværs af straffesagskæden, som faggruppen i dag allerede varetager helt eller delvist. HK'erne vil også kunne efteruddannes til at løfte øvrige opgaver. Vi foreslår at styre økonomien, så de givne ressourcer ikke er øremærket en bestemt faggruppe. Overvej eksempelvis at droppe normtallet for politibetjente. Eller indfør alternativt en minimumsnorm for antallet af administrativt ansatte. Målet skal være at undgå, at politibetjente og andre faggrupper unødigt udfører administrative opgaver. Skal sådan en opgave lykkes, er det naturligvis en forudsætning at tilføre flere ressourcer til de personalegrupper, der overtager opgaver fra andre. Arbejdstempoet er i forvejen højt i alle dele af straffesagskæden.

Indgå robuste og langsigtede flerårsaftaler

Fremtidige politiske flerårsaftaler bør være langsigtede og helhedsorienterede. Og glem ikke fokus på de administrative og sagsbehandlende processer – uden nye grønthøsterbesparelser i form af fx omprioreringsbidrag. At løse problemerne i straffesagskæden kræver både ro om de nødvendige bevillinger, langtidsplanlægning og blik for sammenhænge mellem opgaverne i alle kædens led. Det viser erfaringerne.

Der er tæt sammenhæng mellem at opfylde de politiske ambitioner på et givent område og de tilhørende administrative og sagsbehandlende processer. Hvis der fx er et politisk ønske om mere politi, kortere sagsbehandlingstider og hårdere straffe, kræver det, at det administrative og sagsbehandlende setup kan matche disse prioriteringer. Det er fx ikke tilstrækkeligt at tilføre flere dommere eller politibetjente uden at indtænke behovet for mere administrativ og sagsbehandlende understøttelse.

Gør det lettere at beramme sager med en digital kalender

Retterne bruger mange ressourcer på at koordinere i forhold til advokaternes muligheder for at møde i retten – særligt i sager med mange tiltalte og mange advokater. Overvej derfor i samarbejde med advokaterne at etablere en sikkerhedsmæssig forsvarlig adgang til dele af advokaternes kalendere for at få indblik i deres mulighed for at kunne møde i retten. Eller udvikl

en anden digital model, som kan lette koordineringsopgaven for retterne. Det kan også overvejes, om en sådan digital berammelsesmodel også kan bruges til berømmelse med politi og anklagemyndighed.

Lad HK'ere varetage de administrative funktioner i politiet og anklagemyndigheden

Politiuddannede medarbejdere skal løse de politiopgaver, de er uddannet til, mens HK'erne løser de administrative opgaver, som de har den rette baggrund for at udføre. Borgerne forventer, at politiet håndterer deres anmeldelser og henvendelser hurtigt og professionelt. Her byder HK'erne allerede ind, men fx registrering og indledende behandling af sager om internetsvindel kræver flere ressourcer. Der er stadig politibetjente, der beskæftiger sig med administrativt arbejde i forskellige funktioner. Det er ikke nogen hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne, hverken de faglige eller de økonomiske. Det handler ikke kun om politifaglighed, men om faglighed i politiet.

Også på anklagemyndighedens område kan der med fordel flyttes opgaver fra anklagere til administrative medarbejdere.

Brug af civile anklagere

Brug af civile anklagere vil kunne gøre en forskel. Aktuelt drøfter HK Politiet og anklagemyndigheden med Rigsadvokaten, hvordan HK'ere kan kompetenceudvikles til at møde i retten i mindre, ukomplicerede sager. Det vil frigøre ressourcer fra de juridiske medarbejdere til at løse større og mere komplicerede sager. Tilsvarende bør mulighederne for at bruge civile efterforskere, fx i sager om økonomisk kriminalitet, udnyttes i højere grad.

Lad kontorpersonele klare udvalgte dele af sagernes behandling ved domstolene

På domstolenes område stiller vi en række forslag, som er blevet til i et fælles analysearbejde mellem HK Danmarks Domstole og Domstolsstyrelsen. Blandt mange forslag foreslår den fælles rapport fra analysearbejdet at lade kontorpersonele ved retterne forestå disse opgaver:

- Selvstændig protokollering i sager, hvor der vurderes at være behov herfor
- Telefonmøder med henblik på berømmelse af civile sager og straffesager
- Udkast til fortegnelse i småsager
- Sagsforberedelse frem til afsigelse af udeblivelsesdom i civile sager.

Før aftalen om at frigøre tid til fængselsbetjentes kerneopgaver ud i livet

Også på Kriminalforsorgens område foreslår vi at efterleve princippet om rette kompetencer til rette opgaver. Politikerne har allerede med flerårsaftalen på området fastslået, at den store mangel på fængselsbetjente på kort sigt ikke kan løses alene ved at ansætte flere betjente. I stedet skal det sikres, at fængselsbetjentene får mere tid til at udføre deres kerneopgave frem for at bruge tiden på fx administrativt arbejde. Dette tiltag bør implementeres snarest muligt i en tid med voldsom mangel på fængselsbetjente. For at gennemføre tiltaget skal der ansættes flere HK'ere. Arbejdspresset for de ansatte er allerede højt.

Digitale forbedringsmuligheder og øget samarbejde

Kataloget indeholder også en række forslag til digitale forbedringsmuligheder. Det vil fx lette både Kriminalforsorgens og politiets arbejde, hvis der kan etableres en mere digital model for høringer i forbindelse med udgang fra fængsler, prøveløsladelse mv. Kataloget indeholder også forslag om øget samarbejde på tværs med henblik på at lette sagsgangene, fx i form af øget vidensdeling.

Disse og katalogets øvrige konkrete forslag er uddybet og begrundet på de følgende sider. Først *generelle og tværgående forslag*, så forslag omkring *digitale forbedringsmuligheder på tværs* såsom datafølgeseddel-udveksling, øvrig udveksling, samarbejde mv. Derefter følger forslag vedrørende *politiets og anklagemyndighedens område*. Så *forslag på domstolens område* og til sidst forslag, der vedrører *Kriminalforsorgen*. Indholdsfortegnelsen bagerst giver overblik over samtlige forslag.

Yderligere oplysninger kan indhentes ved analysechef i HK Stat Thomas Lynge Madsen på thomas.lynge.madsen@hk.dk eller mobil 61 55 44 65.

Arbejdsgruppens opdrag og sammensætning

HK Stats arbejdsgruppe består af ressourcepersoner på tværs af straffesagskæden i samarbejde med landsklubberne HK Politiet og anklagemyndigheden og HK Danmarks Domstole samt HK-netværk på Kriminalforsorgens område. Arbejdsgruppen havde det første møde fredag den 30. september 2022.

Arbejdsgruppen skal supplere og kvalificere det igangværende arbejde med straffesagskæden hos myndighederne og på politisk plan i forhold til flerårsaftaler mv. samt i forhold til Thomas Rørdam-udvalgets arbejde. Arbejdsgruppen er også nedsat som opfølgning på et møde med justitsministeren medio 2022, hvor ministeren efterspurgte input til straffesagskæden.

Deltagerne har stor viden om de administrative og sagsbehandlende processer på tværs af straffesagskæden og kender HK'ernes opgaver og faglighed.

- Fra domstolsområdet deltager formanden for HK Danmarks Domstole Kate Kengen samt Marianne Kjølbye og Anne-Mette Kvist Simonsen.
- Fra politiet og anklagemyndighedens område deltager formand for HK Politiet og anklagemyndigheden Mathias Hvid Dalgaard Jakobsen, Michael Erhardsen, nuværende formand for HK MidtVest og indtil for nylig næstformand for HK Politiet og anklagemyndigheden, og Helle Holm Nørregaard fra lederområdet.
- Fra Kriminalforsorgens område deltager Susan Elling Ridderstrøm og Jane Kirstine Christiansen.
- Fra HK Stats sekretariat deltager HK Stats næstformand, Ulla Moth-Lund Christensen, som politisk ansvarlig, mens analysechef Thomas Lynge Madsen bistår arbejdet.

Katalogets temaer, forslag, overvejelser og spørgsmål fra arbejdsgruppen skal naturligvis behandles i ministeriet og de relevante myndigheder mv. med henblik på yderligere kvalitetssikring. Det er i den forbindelse ikke i fuldt omfang vurderet, om de nye systemer, som er på vej på nogle af områderne, tager højde for katalogets forslag – herunder fx forslagene omkring datafølgeseddel mv. Det skal også vurderes, i hvilket omfang forslagene allerede indgår i det aktuelle arbejde med at genoprette straffesagskæden.

Som nævnt i introduktionen er det vigtigt at pointere, at nogle af tiltagene – særligt i opstartsfasen – vil kræve tilførsel af økonomiske ressourcer, og at myndighederne giver tid og rum til, at relevante medarbejdere kan deltage i udviklingstiltagene.

Afsnit 1. Generelle og tværgående forslag mv.:

Generelle forslag om optimering af opgaveløsning mv.

1. Nedsættelse af formel arbejdsgruppe på tværs af straffesagskæden – med særligt fokus på de administrative og sagsbehandlende processer, arbejdstilrettelæggelse mv.

HK Stats arbejdsgruppe har jf. dette katalog undersøgt diverse processer mv. i forhold til straffesagskæden med henblik på Justitsministeriets videre vurdering. Der er dog behov for yderligere tiltag. HK Stats arbejdsgruppe foreslår derfor, at Justitsministeriet nedsætter en formel arbejdsgruppe på tværs af straffesagskæden med særligt fokus på de administrative og sagsbehandlende processer. I arbejdsgruppen bør der indgå medarbejdere og ressourcepersoner fra de relevante myndigheder med konkret kendskab til de administrative og sagsbehandlende processer ud over øvrige deltagere. Det bør også overvejes, om der kan indgå eller inddrages ressourcepersoner fra straffesagskædens "eksterne" aktører, fx advokaterne (se senere). HK Stat, landsklubberne og tillidsfolk bidrager gerne i et sådant arbejde. En sådan arbejdsgruppe kan fx se på følgende emner i samarbejde med ministeriet (se uddybning nedenfor):

- Kortlægning og gennemgang af allerede igangsatte analyser og initiativer i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv med henblik på vurdering af potentiale.
- Sagsgange og processer *på tværs* af myndighederne i straffesagskæden mv. i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv.
- Sagsgange og processer *internt* på de enkelte områder.
- Kontakt- og samarbejdsflader uden for Justitsministeriets område og forbedringstiltag i den forbindelse.
- Den mest hensigtsmæssige arbejdstilrettelæggelse og opgavefordeling.
- Administrative og sagsbehandlende tiltag i forbindelse med udarbejdelse og/eller implementering af flerårsaftaler.

På domstolsområdet vil arbejdsgruppen kunne supplere Rørdam-udvalgets arbejde, som særligt fokuserer på tiltag, der kræver et særligt juridisk og retssikkerhedsmæssigt analysearbejde, og indgå i arbejdet med udarbejdelsen af flerårsaftaler eller i forbindelse med implementering heraf. Det samme gælder i forhold til politiets og anklagemyndighedens og Kriminalforsorgens flerårsaftaler.

2. Kortlægning og gennemgang af allerede igangsatte analyser og initiativer – i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv

HK Stats arbejdsgruppe har bemærket, at der igennem en længere årrække har været igangsat en række initiativer i forhold til straffesagskæden i ministeriet, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, domstolene, Kriminalforsorgen mv. Arbejdsgruppen finder, at der kan være behov for en kortlægning og gennemgang af disse initiativer med særligt fokus på de administrative og sagsbehandlende processer mv. Det kan ske med henblik på at vurdere, om der fortsat kan være forbedringspotentialer i initiativerne – også på tværs – i forbindelse med udarbejdelse eller implementering af flerårsaftalerne og generelt. Dette arbejde kunne med fordel ske gennem inddragelse af den foreslåede arbejdsgruppe under Justitsministeriet, såfremt en sådan arbejdsgruppe nedsættes.

3. Yderligere undersøgelse af sagsgange og processer på tværs af myndighederne – i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv

HK Stats arbejdsgruppe finder endvidere, at Justitsministeriet bør have et endnu større fokus på sagsgange og processer på tværs af myndighederne i straffesagskæden i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv – herunder overgange, "tilbageløb" af sager, hvor sager går i ring mv., og et særligt blik for, hvornår myndighederne "støder sammen", og hvordan vi gøre det bedre på tværs af straffesagskædens myndigheder. I den forbindelse kunne der fx iværksættes nogle projekter, hvor de enkelte processer blev belyst mv. Arbejdsgruppen har identificeret nogle mulige forbedringstiltag i den forbindelse, som fremgår af kataloget, men emnet kan også med fordel adresseres af den foreslåede arbejdsgruppe under Justitsministeriet, såfremt en sådan gruppe nedsættes.

4. Fornyet vurdering af sagsgange og processer internt på de enkelte områder – i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv

Ud over fokus på det tværgående arbejde foreslår arbejdsgruppen, at ministeriet i samarbejde med de underlagte myndigheder sætter endnu mere fokus på, hvordan processer, sagsgange mv. kan gøres smidigere internt på de enkelte områder gennem inddragelse af medarbejdere og øvrige ressourcepersoner på områderne. Herunder hvordan de administrative og sagsbehandlende processer kan være mere smidige. Arbejdsgruppen har identificeret nogle mulige forbedringstiltag i den forbindelse, som fremgår af kataloget, men emnet kan med fordel italesættes generelt over for myndighederne, og den foreslåede arbejdsgruppe under Justitsministeriet vil også kunne anvendes til dette formål, såfremt en sådan gruppe nedsættes.

5. Undersøgelse af kontakt- og samarbejdsflader uden for Justitsministeriets område

Arbejdsgruppen foreslår også, at der skal være et endnu større fokus på de eksterne kontaktflader, som der findes i straffesagskæden. Fx indgår aktører såsom advokathuse, Færdselsstyrelsen og mange andre aktører også i straffesagskædens processer og kontaktflader, og der bør således fokuseres på, hvordan samarbejdet med disse aktører kan smidiggøre straffesagskæden. Arbejdsgruppen har identificeret nogle mulige forbedringstiltag i den forbindelse, som fremgår af kataloget, men der kan med fordel ske en større inddragelse af aktørerne samt inddragelse af den foreslåede arbejdsgruppe under Justitsministeriet.

6. Opgaveglidning i hele straffesagskæden

Arbejdsgruppen foreslår, at der på tværs af hele straffesagskæden (og de øvrige sagskæder) igangsættes et forstærket fokus på områder, hvor administrative, sagsbehandlende opgaver mv. i straffesagskæden kan overdrages fra andre faggrupper. Det skal ske med henblik på at frigøre fx dommertid, politifaglig tid, anklagertid mv. og dermed nedbringe sagsbehandlingstiderne mv. Der kan i den forbindelse tages udgangspunkt i allerede eksisterende materiale, der identificerer relevante opgaver i form af egentlige opgavekataloger på områderne (se senere) for hhv. politiets og anklagemyndighedens område, domstolenes område samt materiale fra Kriminalforsorgen i forbindelse med flerårsaftale-forhandlingerne. Dette materiale bør implementeres samt opdateres løbende.

Rette kompetencer til rette opgaver er et vigtigt princip, som kan medvirke til at optimere straffesagskæden og nedbringe domstolenes og politiets lange sagsbehandlingstider inden for visse sagskategorier og Kriminalforsorgens akutte mangel på fængselsbetjente og et presset fængselsvæsen i det hele taget. Politiet, anklagemyndigheden, domstolene og Kriminalforsorgen er andet og mere end jurister, politibetjente og fængselsbetjente. HK'ere vil således kunne løfte en række opgaver på tværs af straffesagskæden, som HK'erne i dag allerede varetager helt eller delvist, og vil også kunne efteruddannes til at løfte øvrige opgaver.

Der bør i den forbindelse være et særligt fokus på økonomistyringen på området, hvor de givne ressourcer ikke bør være "låste" til bestemte faggrupper. Det bør også overvejes, om der enten ikke længere skal være et normtal for antal politibetjente, der låser ressourcerne, eller alternativt opstilles et minimums-normtal for administrativt ansatte, så politibetjente ikke udfører administrative opgaver i stedet for politifaglige. En vigtig forudsætning for opgaveglidning er som udgangspunkt, at der er tilføres flere ressourcer til de personalegrupper, der overtager opgaverne, da der i forvejen er et højt arbejdstempo på områderne.

7. Nye opgaver bør vurderes i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv mv.

Der sker løbende interne opgaveforandringer på Justitsministeriets område, og der tilføres også opgaver fra andre ministerier. Arbejdsgruppen finder, at der i endnu højere grad skal være fokus på den mest hensigtsmæssige opgaveløsning i forhold til nye opgaver på det administrative og sagsbehandlende område, som tilføres og/eller opstår i forbindelse med straffesagskædens processer. Der bør også være et stort fokus på, om de nødvendige ressourcer, der skal til for at løfte opgaven, rent faktisk følger med. Dette bliver særligt relevant i forhold til flerårsaftaler og/eller i forbindelse med ressortomlægninger og/eller omlægninger i forbindelse med optimering af straffesagskæden. Rette kompetencer til rette opgaver er også her et vigtigt princip med henblik på at sikre, at ressourcerne anvendes mest fornuftigt og ansvarligt.

8. Nye systemer på Justitsministeriets område

Arbejdsgruppen foreslår, at der skal være et endnu stærkere fokus på nye og/eller allerede eksisterende systemer på tværs af straffesagskæden, og hvordan de fungerer sammen på tværs med henblik på at finde forbedringer på områderne og/eller tilstrækkelig finansiering i den forbindelse. Tiltagene skal naturligvis ske inden for rammerne af magtens tredeling – fx i forhold til adskillelse af efterforsknings- og anklagedelen samt på tværs. Der bør også være et stort fokus på at undgå, at it-systemerne er ude af drift i kortere og længere perioder, da det hæmmer produktiviteten og effektiviteten og har negative konsekvenser på tværs af kæden.

9. Effektiv arbejdstilrettelæggelse og opgaveløsning – gennem anvendelsen af princippet om rette kompetencer til rette opgaver

HK Stats arbejdsgruppe finder, at der på tværs af straffesagskæden kan arbejdes endnu mere fokuseret på den mest effektive arbejdstilrettelæggelse og opgaveløsning. HK har i den forbindelse fået en økonomistyringsprofessor til at belyse, hvordan driftsøkonomiske modeller kan anvendes i arbejdstilrettelæggelsen. Denne tænkning vil givetvis kunne bidrage til en mere smidig straffesagskæde internt og på tværs. Den pågældende professor har efterfølgende udgivet en artikel om emnet jf. link¹.

10. Langsigtede, helhedsorienterede og robuste flerårsaftaler i fremtiden – med fokus på de administrative og sagsbehandlende processer uden nye grønthøstere

I lyset af erfaringerne gennem årene på de respektive områder foreslår arbejdsgruppen, at de kommende politiske flerårsaftaler (og fornyelsen heraf) skal være langsigtede, helhedsorienterede og robuste samt have et stærkt fokus på de administrative og

¹ [Effektiv opgaveløsning med de rette kompetencer til de rette opgaver \(pnbukh.com\)](http://pnbukh.com)

sagsbehandlende processer. Derudover bør nye grønthøstere såsom omprioriteringsbidrag undgås:

Behovet for langsigtede flerårsaftaler skyldes, at alle områderne har et stort behov for langsigtet planlægning, da udfordringerne på områderne kræver et langt, sejt træk, hvis de skal løses.

Der er også behov for, at flerårsaftalerne på de respektive områder anlægger et helhedsorienteret perspektiv på tværs af straffesagskæden, således at der er et endnu større blik for, at de elementer, der aftales på fx politiets område, alt andet lige vil påvirke de øvrige områder – og omvendt. Straffesagskæden har således en tæt sammenhæng på tværs.

Det er også vigtigt, at flerårsaftalerne har et stærkt fokus på det administrative og sagsbehandlende setup, da der er en tæt sammenhæng mellem opfyldelsen af de politiske ambitioner på et givent område og de tilhørende administrative og sagsbehandlende processer: Hvis der fx er et politisk ønske om mere politi, kortere sagsbehandlingstider og hårdere straffe mv., kræver det, at det administrative og sagsbehandlende setup kan matche disse prioriteringer, hvis ambitionerne skal indfris. Det er fx ikke tilstrækkeligt at tilføre flere dommere eller politibetjente til et givent område uden at indtænke, at dette medfører et behov for mere administrativ og sagsbehandlende understøttelse. Det medfører også, at der fx bør være fokus på optaget af elever på det administrative område med henblik på at sikre rekrutteringen til området.

Endelig bør justitsområdet på tværs af straffesagskæden friholdes for nye grønthøstere og omprioriteringsbidrag i de kommende aftaler og fornyelsen heraf. Det skyldes bl.a., at justitsområdet er præget af, at særlige faggrupper enten er bestemt ved lov (dommerne) eller mere eller mindre faste normative eller politiske forventninger/krav om et givent antal politibetjente, fængselsbetjente mv., som i øvrigt typisk er ansat som tjenestemænd med høj ansættelsessikkerhed. Det medfører typisk, at besparelser i langt overvejende grad kun kan påvirke administrative medarbejdere og ikke dommere og uniformeret personale. Vi har derfor historisk set, at besparelserne har ramt administrativt personale, hvilket har overbebyrdet andre faggrupper såsom dommere med administrative opgaver til stor skade for ventetiderne mv. Derfor bør der fremadrettet ikke være sådanne besparelser i flerårsaftalerne. Personalegrupperne bidrager nu og i fremtiden i høj grad til at finde mere effektive måder at løse opgaverne på – men grønthøstere er ikke vejen frem, viser de historiske erfaringer.

Forslag om digitale forbedringsmuligheder på tværs såsom datafølgeseddel-udveksling, øvrig udveksling, samarbejde mv.

11. Indarbejd Kriminalregisteret i politiets og Kriminalforsorgens datafølgeseddel-udveksling (eller anden digital forbedringsmulighed)

Det foreslås at overveje, om Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret) kan indgå i politiets og Kriminalforsorgens datafølgeseddel-udveksling, eller at der tilvejebringes anden, digital forbedringsmulighed. Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) sender således i dag meddelelse pr. mail til Kriminalregisteret om fx længstetids udløb i betingede samfundstjenestedomme samt administrativ forlængelse af længstetid i samfundstjenestedomme. I stedet for at informationerne som i dag sendes pr. mail, bør det undersøges, om det vil være hensigtsmæssigt at sende beskederne elektronisk via datafølgeseddel, eller om der kan findes en anden, mere hensigtsmæssig løsning. Det Centrale Kriminalregister administreres i dag af Register og Jura i Politiets Administrative Center (PAC).

12. KiF, Færdselsstyrelsen og mini-pus-anmodninger: Overvej et styrket samarbejde mellem Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) og Færdselsstyrelsen om mini-pus-anmodninger (overtrædelse af færdselsloven) gennem brug af datafølgeseddel (eller anden digital forbedringsmulighed)

Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) modtager såkaldte mini-pus-anmodninger (personundersøgelser jf. retsplejelovens § 808) fra Færdselsstyrelsen (overtrædelse af færdselsloven) pr. mail. Sagen skal således oprettes manuelt i KiF. Samtidig skal det sikres, at den færdige undersøgelse skal returneres pr. mail til Færdselsstyrelsen. En øget brug af datafølgeseddel ville givetvis frigøre tid og styrke processen, og det bør således undersøges, om der kan ske en øget brug af datafølgeseddel, eller om der kan findes en anden, mere hensigtsmæssig løsning.

13. Betingede domme fra politiet til KiF: Anvend erfaringerne med elektronisk overførsel af betingede domme fra politiet til Klientssystemet i Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) via datafølgeseddel generelt

Udrulningen af betingede domme fra politiet til KiF via datafølgeseddel til Klientssystemet i KiF testes og udrulles efter det oplyste den 28. juni 2023. Erfaringerne herfra kan anvendes i arbejdet med de øvrige tiltag i dette katalog omkring datafølgesedder.

14. Statsadvokaten, KiF og § 808-undersøgelser i ankesager: optimering af samarbejdet mellem statsadvokaten og Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) om § 808-undersøgelser i ankesager

Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) har en stor samarbejdsflade med statsadvokaten, idet statsadvokaturen beder om de såkaldte § 808-undersøgelser til deres ankesager om den sigtedes/tiltaltets personlige forhold (retsplejeloven – se senere). Disse dokumenter bliver i dag sendt pr. mail, hvorved det administrative personale hos KiF skal oprette sagen manuelt. Det bør undersøges, om disse processer kan optimeres i dialog mellem statsadvokaten og KiF i samarbejde med medarbejdere med administrativ viden på området. Det ville mindske tidsforbruget og gøre arbejdsprocesserne mere smidige (se bilag 2 for uddybning).

15. Statsadvokaten, KiF og behandlingsdomme/foranstaltninger: Overvej et mere optimalt samarbejde mellem statsadvokaten og Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) om behandlingsdomme/foranstaltninger gennem brug af datafølgeseedel (eller anden digital forbedringsmulighed)

Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) har et ganske omfangsrigt samarbejde med statsadvokaten i forhold til de sager, hvor en tiltalt har fået en behandlingsdom/foranstaltning. Statsadvokaten skal i den forbindelse hvert år spørge KiF/det retspsykiatriske hospital, hvorvidt dommen skal ændres/ophæves eller fortsættes ("statsadvokat-høringer"). Det foreslås, at disse høringer baseres på brug af datafølgeseedel (eller om der kan findes en anden, mere hensigtsmæssig løsning), hvilket vil kunne være tidsbesparende.

I dag forholder det sig således, at statsadvokaten indledningsvis sender en anmodning om udtalelse til KiF. KiF videresender derefter anmodningen til det retspsykiatriske hospital, som efterfølgende skal svare KiF. Herefter skal KiF slutteligt svare statsadvokaten. Eftersom der ofte er meget lang sagsbehandlingstid fra retspsykiatrisk side, er det ofte tilfældet, at statsadvokaten sender både første og anden rykker, før retspsykiatrien får svaret KiF, hvilket giver en del administrativt arbejde hos KiF. Dette arbejde kunne mindskes og gøres mere smidigt, hvis der var mulighed for, at statsadvokaten kunne sende deres skrivelser på datafølgeseedel (se bilag 3 for uddybning).

16. KiF og politiet ved udgang fra fængsler mv.: Overvej øget brug af datafølgeseidler ved høringer i forhold til Kriminalforsorgen og politiet om bl.a. udgang fra fængsler mv. (eller anden digital forbedringsmulighed)

Det bør overvejes, om der kan ske en øget brug af datafølgeseidler ved høringer i forhold til Kriminalforsorgen og politiet om bl.a. udgang fra fængsler, udslusning, prøveløsladelse mv. (eller anden digital forbedringsmulighed). I dag anvendes mail mv., når der foretages en høring

for en indsat omkring bl.a. udgang fra fængsler, udslusning mv. Det bør undersøges, om disse høringer i videre omfang vil kunne ske via datafølgeseiddel eller en anden, mere hensigtsmæssig digital løsning – herunder også når høringsanmodningen er sendt forkert.

17. Orientering af KiF om berammelser af retsmøder i forhold til § 808: Overvej systematisk, enkel og gerne automatisk orientering af Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) om berømmelse af retsmøder i straffesager, hvor §808-undersøgelser er relevante

Retterne berammer i disse år straffesager ganske langt ud i fremtiden. Det er givtigt for KiF at kende til disse berømmelsestider i de straffesager, hvor Kriminalforsorgen af politiet er blevet bedt om at udarbejde en § 808-undersøgelse. Det skyldes, at det er mest hensigtsmæssigt, at § 808-undersøgelsen bliver udarbejdet kort tid før det berammede retsmøde, idet oplysningerne i undersøgelsen ellers hurtigt kan blive forældet, og der kan blive brug for en supplerende undersøgelse til retsmødet.

Det bør derfor undersøges, om retterne i forbindelse med udviklingen af det nye straffesystem kan give besked til Kriminalforsorgen i form af den konkrete KiF-afdeling om berømmelser i de straffesager, hvor politiet har bedt om § 808-undersøgelse. Anklagemyndigheden har således i anklageskriftet/retsmødebegæringen til retten noteret, at der er anmodet om § 808-undersøgelse ved Kriminalforsorgen.

Indtil det nye straffesystem er udviklet og implementeret, bør anklagemyndigheden overveje mulighederne for en mere optimal orientering af KiF om berømmelserne. Derudover kan der overvejes bilaterale lokale aftaler om emnet. Som eksempel har Kriminalforsorgen i Kolding (KiF Kolding) lavet en aftale med Retten i Kolding om ovenstående, hvilket fungerer hensigtsmæssigt, idet § 808-undersøgelserne således bliver udarbejdet et par måneder før de berammede retsmøder.

18. Digital kalendermodel/berømmelsesmodel mv.: Overvej en digital kalendermodel/berømmelsesmodel mv., hvor retterne har digital mulighed for adgang til dele af advokaternes kalendere (og evt. også andre aktører)

Retterne bruger ganske mange ressourcer på at koordinere i forhold til advokaternes muligheder for at møde i retten – særligt i sager med mange tiltalte og mange advokater. Det bør i samråd med advokaterne overvejes, om der kan etableres en sikkerhedsmæssig forsvarlig mulighed for adgang til dele af advokaternes kalendere i forhold til mulighed for at kunne møde i retten eller om der kan etableres en anden digital model, hvor koordineringsopgaven lettes for retterne. Det vil givetvis også lette tidsforbruget på de pågældende advokatkontorer. Det kan

også overvejes, om en sådan digital berammelsesmodel også kan bruges til berømmelse med politi og anklagemyndighed.

19. Prioriteringstiltag i et helhedsperspektiv: Overvej, hvordan diverse prioriteringstiltag i forhold til gennemførelse af sager kan gennemtænkes i et helhedsperspektiv på tværs af straffesagskæden og i et borgerperspektiv

Diverse prioriteringstiltag i forhold til gennemførelse af sager påvirker de interne processer ved de enkelte myndigheder samt på tværs af hele straffesagskæden. Der bør være et større fokus på dette i et helhedsperspektiv – herunder i forhold til ressourcer ved særlig prioritering samt i forhold til, hvordan prioriteringerne påvirker øvrige sagsområder og processer. Der bør også i højere grad anlægges et borgerperspektiv på prioriteringerne.

20. Gennemgang af reglerne for bandehøringer/høringer ved udgang samt "hotline" i politiet

Det bør overvejes, om reglerne for bandehøringer/høringer skal gennemgås. Det kan ske med henblik på at overveje, om der laves en samlet høring, således at man ikke først skal sende "trin 1" og efterfølgende "trin 2", samt i forhold til at lade høringsreglerne følge registreringerne. Derudover bør der overvejes en "hørings-hotline" ved politiet.

I forhold til *trin og trin 2-høringer* skal der sendes to høringer forinden udgang, når den indsatte er anmeldt med såkaldt banderegistrering: Der sendes en høring med indstilling om, hvad klienten skal og hvorfor (trin 1), og efterfølgende sendes der en afskæringskrivelse om de så rent faktisk må foretage denne udgang (trin 2). Denne model fungerer hensigtsmæssigt i forhold til de udgange, hvor der er længe til, at klienten skal på udgang. I et sådant tilfælde kan man sende trin 1-høringen i god tid, og når man så nærmer sig udgangen, kan man sende trin 2-høringen (dette dog henset til, om der fx i mellemtiden skulle være noget bandemæssigt, der gør, at man alligevel ikke vil have klienten ud). Men oftest når der skal ske udgang, er tidsfristen fra, at man ved, at de skal på udgang, til de skal gå, så relativt kort, at det ikke er hensigtsmæssigt, at der skal sendes to høringer.

I forhold til *høringsregler og registreringer* er reglerne i dag således, at der skal bandehøres under hele afsoningen, såfremt man er banderegistreret i anmeldelsen – også selvom registreringen bliver fjernet under afsoning. Det kunne derfor overvejes, om man kunne lade høringsreglerne følge registreringerne, således at hvis man fjerner banderegistreringen, skal man ikke bandehøre mere. Det er således en tung sagsgang, som kan forekomme mere bureaukratisk end hensigtsmæssig.

Som et eksempel kan nævnes en indsat, der har fået seks års fængsel og starter i lukket fængsel og oprindeligt anmeldt med banderegistrering. Den indsatte er så nået langt i afsoningen og er under afsoningen blevet afmeldt banderegistreringen og er overført til åbent fængsel. Denne person kan så have regelmæssig udgang og evt. frigang. Hvis den indsatte fx skal i retten, til fysioterapi, tandlæge, Café Exit, med fangekor osv., skal der bandehøres ved alle "nye" udgange. Det er omstændigt for både Kriminalforsorgen og politiet. Ofte er sagsbehandlingstiden heller ikke så lang ved alle disse pludseligt opstået udgange, så de skal oprettes som hastesager. Det skal således overvejes, om det er hensigtsmæssigt, at der skal sendes en dobbelt bandehøring på en person, der skal i retten en given dag, samtidig med personen er på teknisk skole hver dag.

Reglerne for bandehøringer forekommer således meget hensigtsmæssige for dem, der er medlem af bander, men måske skulle man overveje at se på, om bandehøringerne skulle følge med registreringerne i sikkerhedsfeltet og ikke alene anmeldelsen, der således definerer sagsbehandlingen de næste fx otte år på en klient.

Derudover kunne der foreslås en form for telefonisk "høring-hotline" til politiet til hastesager.

Tiltag, der kan styrke de administrative og sagsbehandlende processer på tværs af straffesagskæden gennem vidensdeling, netværk, udvikling mv.

21. Videns- og erfaringsdeling og udviklingsprojekter på HK-området – på tværs af straffesagskæden i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv

Det foreslås, at der indføres systematisk videns- og erfaringsdeling for HK'ere på tværs af straffesagskæden fysisk og digitalt (erfa-netværk) i et administrativt perspektiv, og at der indføres fælles faglige udviklingsprojekter på tværs af straffesagskæden på HK-området:

Forslaget om systematisk videns- og erfaringsdeling for HK'erne på tværs af straffesagskædens enheder skal ske med henblik på at vidensdele og erfaringsudveksle på tværs og dermed optimere de administrative processer og samarbejdet på tværs. Det bør ske gennem fysiske møder (erfa-møder) suppleret med digitale løsninger. Det bør overvejes, om Kriminalregisteret også skal indgå i indsatsen.

Der bør endvidere igangsættes fælles faglige udviklingsprojekter for HK'ere på tværs af straffesagskæden med henblik på at tilvejebringe bedre processer mv. samt drage nytte af hinandens erfaringer. Det kunne eksempelvis tage form af netværksmøder med temaer på tværs. Der kan drages nytte af lokale erfaringer med sådanne tiltag i opstartsfasen.

22. Fælles uddannelse/kurser for HK'ere på tværs af straffesagskæden

Der bør igangsættes fælles uddannelse/kurser for HK'ere på tværs af straffesagskæden med henblik på at tilvejebringe bedre processer mv., og der kan i den forbindelse trækkes på tidligere gode erfaringer på området, fx i det sydjyske område.

23. Jobrotation/føl-ordning (forståelse for hinandens hverdag) for HK'ere på tværs af straffesagskæden

Der bør igangsættes frivillige jobrotations-/føl-ordninger på tværs af straffesagskæden med henblik på at tilvejebringe bedre processer mv. gennem en større forståelse for hinandens hverdag.

Afsnit 2. Forslag vedrørende politiets og anklagemyndighedens område

24. Fordelingsnøgler på politiets og anklagemyndighedens område: Overvej fordelingsnøgler mellem uniformeret, juridisk og administrativt personale på politiets og anklagemyndighedens område

Når antallet af politibetjente øges, er der en række andre opgaver, som automatisk følger med. Det er HK'ere, der sikrer, at der blandt andet er uniformsgenstande til politibetjentene, og at der er planlagt tjeneste og ferie for dem. Og når en betjent i beredskabet har færdiggjort en sag, kvalitetssikrer en HK'er i sekretariatet den pågældende sag og sikrer, at den er tilstrækkeligt oplyst. Og når der bliver opklaret en sag, sikrer en HK'er i anklagemyndigheden, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, og holder styr på de sagsbehandlingsfrister, der er fastsat, når en sag skal videresendes til retten – bare for at nævne et par eksempler. Hvis politiet skal styrkes, kan en forøgelse af antallet af politibetjente derfor ikke stå alene, men må og skal følges af en tilsvarende tilførsel af administrative årsværk. Alt andet giver ikke rigtigt mening.

Tilsvarende gælder i forhold til antallet af anklagere: Flere anklagere medfører tilsvarende mere administrativt og sagsbehandlende arbejde, som bør varetages af administrative medarbejdere, såfremt anklagerne ikke skal udføre uforholdsmæssigt meget administrativt og sagsbehandlende arbejde.

25. Øremærket tilførsel af administrative årsværk til anklagemyndigheden

Ved det seneste forlig om politiets og anklagemyndighedens økonomi blev der tilført et beskedent antal administrative årsværk til anklagemyndigheden, efter at HK Politiet og anklagemyndigheden havde gjort opmærksom på behovet for at styrke og stramme straffesagskæden. Det behov er ikke blevet mindre i den forløbne periode, hvor opgavernes kompleksitet er forøget betydeligt. Der er derfor behov for en øremærket tilførsel af administrative årsværk.

26. HK-varetagelse af administrative funktioner: Administrative funktioner bør varetages af HK'ere på politiets og anklagemyndighedens område – rette kompetencer til rette opgaver

Borgerne har en forventning om, at politiet håndterer deres anmeldelser og henvendelser hurtigt og professionelt. Her byder HK'erne allerede ind, men fx et område som registrering og indledende behandling af sager om internetsvindel kræver flere ressourcer. Der er stadig politibetjente, der beskæftiger sig med administrativt arbejde i forskellige funktioner, og det er

ikke hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne, hverken de faglige eller de økonomiske. Det handler ikke kun om politifaglighed, men om faglighed i politiet. Politiuddannede medarbejdere skal løse de politiopgaver, de er uddannet til, mens HK'erne løser de administrative opgaver, som de har den rette baggrund for at udføre. Det handler om rette kompetencer til opgaven, så politiuddannede kolleger skal løse de politifaglige opgaver, de har kompetencerne til, mens administrativt uddannede skal løse de administrative opgaver. Tilsvarende gælder på anklagemyndighedens område, hvor der med fordel kan flyttes opgaver fra anklagere til administrative medarbejdere.

27. Hold straffesagskæden stram på politiets og anklagemyndighedens område ved hjælp af HK'erne

Borgernes retsopfattelse bliver udfordret, når der går uforholdsmæssig lang tid, fra de bliver udsat for en forbrydelse, til sagen afsluttes i retten. Derfor gjorde HK Politiet og anklagemyndigheden allerede op til forhandlingerne om politiets økonomi i 2020 opmærksom på vigtigheden af at holde straffesagskæden stram. HK'ere deltager allerede nu i arbejdet i efterforskningsafdelinger og -centre, i sekretariater og i anklagemyndigheden, men en forøgelse af antallet af HK-ansatte sikrer ressourcer til at oplyse sagerne og kvalitetssikre dem, nedbringe sagsbunkerne og dermed til formindske sagsbehandlingstiden.

28. Brug af civile anklagere

Brug af civile anklagere vil kunne gøre en forskel på området. Helt aktuelt drøfter HK Politiet og anklagemyndigheden i øjeblikket med Rigsadvokaten, hvordan HK'ere kan kompetenceudvikles til at møde i retten i mindre, ukomplicerede sager. Det vil frigøre ressourcer fra de juridiske medarbejdere til at løse større og mere komplicerede sager, og det er et projekt, der vil kunne gøre en forskel og bør prioriteres.

29. Øget brug af civile efterforskere, fx i forbindelse med økonomisk kriminalitet

Der bør ske en forøget brug af mulighederne for brug af civile efterforskere med henblik på at få ekspederet sagerne, fx i forbindelse med økonomisk kriminalitet, hvis antal i disse år er steget voldsomt.

30. Ændret kriminalitetsbillede øger behov for HK-faglighed: Ændret kriminalitets billede, internetsvindel mv. på politiets og anklagemyndighedens område øger behovet for HK'ernes faglighed

Kriminalitetsbilledet ændrer sig i disse år. Nu er det oftere fup og svindel på nettet, borgerne risikerer at blive udsat for, snarere end den lokale indbrudstyv, der laver et bræk – omend det fortsat forekommer. Sager om internetsvindler fylder rigtig meget, både antalsmæssigt og

tidsmæssigt. HK'ere kan med deres forvaltningsmæssige kompetencer strukturere sagerne og sikre, at de er forsvarligt oplyst i forhold til modus, bankoplysninger, personkreds osv., så de kan videresendes til anklagemyndigheden til tiltalerejsning.

Afsnit 3. Forslag vedrørende domstolenes område

Nedbringelse af sagsbehandlingstider ved retterne gennem frigørelse af tid fra dommere og øvrige jurister ved retterne – en række løsningsforslag baseret på fælles analysearbejde med Domstolsstyrelsen

Et meget væsentligt problem i forhold til straffesagskæden og generelt i forhold til de lange ventetider på domstolenes område er, at dommere og andre jurister i alt for høj grad varetager sagsforberedende, færdiggørende, administrative, logistiske og it-mæssige opgaver ved domstolene. Det vil kunne frigøre meget tid, såfremt disse opgaver i endnu højere grad vil kunne varetages af kontorpersonele. Det kræver dog en tilførsel af flere HK'ere, da de allerede ansatte har et højt arbejdspress.

En tidligere nedsat arbejdsgruppe under Domstolsstyrelsen har behandlet denne problematik i den såkaldte "Rapport om kontorpersonelets roller og opgaver ved retterne"² fra august 2016 afgivet af Arbejdsgruppen om kontorpersonelets roller og opgaver ved retterne. Rapporten er fortsat særdeles relevant. Her pointerer arbejdsgruppen, at kontorpersonelet ved retterne allerede i dag varetager kvalificerede og selvstændige opgaver. Mange kontoransatte har således en rolle/funktion som fagspecialist på deres sagsområde. Det vil bl.a. sige, at de har et både bredt og indgående kendskab til sagsområdet på et højt fagligt niveau og selvstændigt kan behandle fagligt krævende sager. Der er dog ifølge arbejdsgruppen i dag en række opgaver/sagsskridt, hvor dygtige kontormedarbejdere vil kunne udføre endnu flere opgaver, end man generelt gør i dag. Det kræver dog, at der afsættes ressourcer til yderligere kontorpersonele, da kontorpersonelet ved domstolene allerede i dag har rigtig mange opgaver.

Arbejdsgruppen under Domstolsstyrelsen nåede således frem til, at en række opgaver med fordel ville kunne varetages af kvalificeret kontorpersonele. Arbejdsgruppen fandt, at der bør sigtes imod, at kontorpersonelet varetager så stor en del af sagernes forberedelse, som det er muligt og hensigtsmæssigt, før sagen overgår til afgørelse hos en jurist.

Arbejdsgruppen fandt bl.a., at dygtige kontoransatte i endnu højere grad, end det generelt er tilfældet i dag, vil kunne varetage en række opgaver, som er oplistet nedenfor.

² rapportomkontorpersoneletsfremtid.ashx (hk.dk)

I nogle tilfælde vil opgaverne med en kort introduktion kunne varetages af en kvalificeret kontorfunktionær. I andre tilfælde vil det forudsætte, at der iværksættes sidemandsoplæring eller på anden måde gennemføres oplæring/kompetenceudvikling i forhold til opgaven.

Flere af forslagene er iværksat ved visse retter, men grundet manglende ressourcer på kontorpersonalets område har det ikke været muligt at implementere forslagene yderligere. Dommerforeningen har endvidere udarbejdet en rapport i 2020, som belyser emnet yderligere³.

31. Sagsforberedelse frem til afsigelse af udeblivelsesdom i civile sager kan forestås af kontorpersonalet

32. Sagsforberedelse ved begæring om genoptagelse inden for fireugers fristen i sager, hvor der er afsat udeblivelsesdom, jf. retsplejeloven § 367, stk. 1, 1. pkt., kan forestås af kontorpersonalet

33. Sagsforberedelse frem til meddelelse af første påtegning i betalingspåkrav kan forestås af kontorpersonalet

34. Sagsforberedende skridt i sager om syn og skøn kan forestås af kontorpersonalet

35. Oplæg/udkast til dommeren i sager om afslag på fritagelse fra anvendelsen af sagsportalen i civile sager kan forestås af kontorpersonalet

36. Sagsforberedelse frem til udeblivelsesdom i straffesager, hvor påstanden er bøde (bødekrav) kan forestås af kontorpersonalet

37. Berammelser kan forestås af kontorpersonalet (varetages allerede i vidt omfang af kontoransatte, men der er efter det oplyste forskel retterne imellem)

38. Telefonmøder med henblik på berømmelse af civile sager og straffesager kan forestås af kontorpersonalet

³ [Dommernes arbejdsforhold - Rapport fra Arbejdsgruppen om dommernes arbejdsforhold, juni 2020 - Dommerforeningen.dk](https://www.dommerforeningen.dk)

39. Selvstændig protokollering i sager, hvor der vurderes at være behov herfor (fx i civile hovedforhandlinger, i straffesager eller ved afskrift af lydoptagelser ved anke), kan forestås af kontorpersonalet

40. Udkast til fortegnelser i småsager kan forestås af kontorpersonalet

41. Udkast til afgørelser i mortifikationssager kan forestås af kontorpersonalet

42. Ukomplerede tvangsopløsningssager fra Erhvervsstyrelsen (på grund af manglende indsendelse af regnskaber) kan forestås af kontorpersonalet

43. Udkast til retsbøger vedrørende afsluttende skiftesamlinger i bobestyrerboer og konkursboer kan forestås af kontorpersonalet

44. Godkendelse af sikkerheder (fx kautionsforsikringspolicer eller bankgarantier) i boer kan forestås af kontorpersonalet

45. Udarbejdelse af retsbog, hvor der sker frigivelse af sikkerhed i konkursboer (fx kautionsforsikringspolice eller bankgaranti), når der er sket udlodning, kan forestås af kontorpersonalet

46. Screening af redegørelser som led i skifterettens tilsyn med bobehandlingens fremme, således at sagen kun lægges til en jurist, hvor der er noget usædvanligt i redegørelsen, kan forestås af kontorpersonalet

Yderligere forslag på domstolsområdet:

Ud over de nævnte tiltag fra den fælles rapport kan der også peges på følgende områder:

47. Overvej yderligere bemyndigelse til kontorpersonale i skiftesager (ikke-dødsboer)

Det bør overvejes, om der skal ske en yderligere bemyndigelse til kontorpersonale i skiftesager (ikke-dødsboer) med henblik på at lette sagsbehandlingen heraf.

48. Tilførsel af flere HK'ere til domstolene

Det vil kræve en tilførsel af flere HK'ere til domstolene at implementere de anførte forslag ovenfor med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiderne gennem en mere omkostningseffektiv opgaveløsning, der frigør tid til dommere og øvrige jurister. Ud over flere dommere og dommerfuldmægtige vil det således være nødvendigt at tilføre et større antal HK'ere til retterne.

Afsnit 4. Forslag fra Kriminalforsorgens område

49. Opgaveflytning og mere administrativt personale vil give mere tid til fængselsbetjentene – mere tid til kerneopgaven og mindre administrativt arbejde til fængselsbetjentene

Flerårsaftalen med et undertema om "mere tid til kerneopgaven – mindre administrativt arbejde". Her har politikerne bl.a. besluttet, at der skal ske en opgaveflytning fra fængselsbetjente til andre faggrupper ud over arbejdet med afbureaukratisering, tillid mv.

Politikerne har således fastslået, at den store mangel på fængselsbetjente på kort sigt ikke kan løses alene ved at ansætte flere fængselsbetjente. I stedet skal det sikres, at fængselsbetjentene får mere tid til at udføre deres kerneopgave frem for at bruge tiden på fx administrativt arbejde. Flerårsaftalen indebærer således, at fængselsbetjentene skal aflastes ved at flytte en del af deres opgaver til andre faggrupper. Det omhandler særligt administrativt arbejde mv. og vil også medføre, at fængselsbetjente får mere tid til det relationelle arbejde.

Dette tiltag bør implementeres snarest muligt i en tid med voldsom mangel på fængselsbetjente, hvilket kræver en tilførsel af flere HK'ere, da de ansatte allerede har et højt arbejdspress.

Flerårsaftalen indeholder forskellige formuleringer om emnet:

På kort sigt er det ikke muligt at løse udfordringen alene ved at ansætte flere fængselsbetjente. I stedet skal det sikres, at fængselsbetjentene får mere tid til at udføre deres kerneopgave frem for at bruge tiden på f.eks. administrativt arbejde.

Aftalepartierne ønsker at aflaste fængselsbetjentene ved, at en del af deres opgaver flyttes til andre faggrupper.

Opgaveflytning fra fængselsbetjente til andre faggrupper: Fængselsbetjentene uddannes bl.a. til at kunne arbejde relationelt med de indsatte og motivere og støtte dem til et liv uden kriminalitet. Det relationelle arbejde udfordres aktuelt af mangel på tid og ressourcer. Aftalepartierne ønsker at aflaste fængselsbetjentene ved, at en del af deres opgaver flyttes til andre faggrupper, herunder ca. 75 transportbetjente og logistikmedarbejdere og ca. 40 socialrådgivere, administrative medarbejdere eller sundhedspersoner, der skal aflaste i de kommende år, hvor manglen på fængselsbetjente forventes at være størst. Opgaverne, der vil blive flyttet, omfatter overvejende administrativt arbejde, såsom besøgsbooking, bestilling af kørsler samt transport- og bevogtningsopgaver. Det er aftalepartiernes forventning, at opgaveflytningen vil frigøre fængselsbetjente til at varetage andre opgaver, samt medføre færre overarbejdstimer blandt fængselsbetjentene og bidrage til færre tilfælde af underbemanding. Med opgaveflytningen ønsker aftalepartierne samtidig at forbedre arbejdsmiljøet i landets fængsler og arrester samt give fængselsbetjentene mere tid til det relationelle arbejde med de indsatte, der både er vigtigt for sikkerheden i fængslerne og for kriminalitetsforebyggelsen.

50. Tilførsel af flere HK'ere på Kriminalforsorgens område

Såfremt ambitionen om at frigøre tid til fængselsbetjentene skal indfris, kræver det en øremærket tilførsel af midler til flere administrative, eftersom HK'erne på området allerede i dag er præget af et højt tidspres.

51. Fokus på rette kompetencer til rette opgaver på Kriminalforsorgens område – altså at administrative medarbejdere løser administrative opgaver i stedet for fængselsbetjente

I dag udføres der ganske mange administrative opgaver af andre end administrative medarbejdere. Der bør derfor i forlængelse af ovenstående arbejdes med princippet om rette kompetencer til rette opgaver, således at andre faggrupper ikke løser opgaver uden for deres faglighed.

52. Fokus på arbejdsmiljø inkl. supervision på Kriminalforsorgens område

Kriminalforsorgens arbejdsmiljø er udfordret, og der er igangsat forskellige tiltag på området, inkl. Supervision, jf. flerårsaftalens fokus herpå, samt i forhold til det daglige arbejdsmiljøarbejde. Det er vigtigt, at dette arbejde fortsættes, og at alle faggrupper indgår i dette arbejde.

53. Fokus på systematisk og strategisk kompetenceudvikling på HK-området – på Kriminalforsorgens område

Der bør fortsat være et stort fokus på systematisk og strategisk kompetenceudvikling på HK-området på Kriminalforsorgens område for alle faggrupper, jf. flerårsaftalen og generelt.

54. Anmeldelser, strafberegning og offerunderretning i Kriminalforsorgen

Det er ofte således, at de angivne tidspunkter for frihedsberøvelse i henholdsvis dom/Kriminalregisteret og anmeldelse ikke stemmer overens. Det er et tidskrævende arbejde i Kriminalforsorgen at gennemgå en sag og finde de korrekte tider for frihedsberøvelsesperioder, som er altafgørende for en korrekt strafberegning for klienten. Det fremgår sjældent i en anmeldelse fra politiet, hvis en klient fx er ferietyv, eller der er offerunderretning. Det er oftest noget, som bliver eftersendt under afsoningen. Det er klart nemmest for alle parter, hvis anmeldelsesblanketten bliver udfyldt korrekt i første omgang, så man ikke senere skal sidde med dette.

Oftest bliver offerunderretningen ej heller oplyst korrekt, når politiet selv efterfølgende skriver, at der skal offerunderrettes, og ikke udfylder anmeldelsesblanketten. Så skal man efterfølgende bruge tid på at få afklaret, i hvilket omfang offerunderretningen skal foretages osv.

Bilag 1: Oversigt over forslag

Afsnit 1. Generelle og tværgående forslag mv.:	8
Generelle forslag om optimering af opgaveløsning mv.	8
1. Nedsættelse af formel arbejdsgruppe på tværs af straffesagskæden – med særligt fokus på de administrative og sagsbehandlende processer, arbejdstilrettelæggelse mv.	8
2. Kortlægning og gennemgang af allerede igangsatte analyser og initiativer – i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv	9
3. Yderligere undersøgelse af sagsgange og processer på tværs af myndighederne – i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv	9
4. Fornyet vurdering af sagsgange og processer internt på de enkelte områder – i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv	9
5. Undersøgelse af kontakt- og samarbejdsflader uden for Justitsministeriets område	10
6. Opgaveglidning i hele straffesagskæden	10
7. Nye opgaver bør vurderes i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv mv.	11
8. Nye systemer på Justitsministeriets område	11
9. Effektiv arbejdstilrettelæggelse og opgaveløsning – gennem anvendelsen af princippet om rette kompetencer til rette opgaver	11
10. Langsigtede, helhedsorienterede og robuste flerårsaftaler i fremtiden – med fokus på de administrative og sagsbehandlende processer uden nye grønthøstere	11
Forslag om digitale forbedringsmuligheder på tværs såsom datafølgeseddel-udveksling, øvrig udveksling, samarbejde mv.	13
11. Indarbejd Kriminalregisteret i politiets og Kriminalforsorgens datafølgeseddel-udveksling (eller anden digital forbedringsmulighed)	13
12. KiF, Færdselsstyrelsen og mini-pus-anmodninger: Overvej et styrket samarbejde mellem Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) og Færdselsstyrelsen om mini-pus-anmodninger (overtrædelse af færdselsloven) gennem brug af datafølgeseddel (eller anden digital forbedringsmulighed)	13
13. Betingede domme fra politiet til KiF: Anvend erfaringerne med elektronisk overførsel af betingede domme fra politiet til Klientssystemet i Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) via datafølgeseddel generelt	13
14. Statsadvokaten, KiF og § 808-undersøgelser i ankesager: optimering af samarbejdet mellem statsadvokaten og Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) om § 808-undersøgelser i ankesager	14
15. Statsadvokaten, KiF og behandlingsdomme/foranstaltninger: Overvej et mere optimalt samarbejde mellem statsadvokaten og Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) om behandlingsdomme/foranstaltninger gennem brug af datafølgeseddel (eller anden digital forbedringsmulighed)	14
16. KiF og politiet ved udgang fra fængsler mv.: Overvej øget brug af datafølgeseddler ved høringer i forhold til Kriminalforsorgen og politiet om bl.a. udgang fra fængsler mv. (eller anden digital forbedringsmulighed)	14
17. Orientering af KiF om berammelser af retsmøder i forhold til § 808: Overvej systematisk, enkel og gerne automatisk orientering af Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) om berømmelse af retsmøder i straffesager, hvor §808-undersøgelser er relevante	15
18. Digital kalendermodel/berammelsesmodel mv.: Overvej en digital kalendermodel/berammelsesmodel mv., hvor retterne har digital mulighed for adgang til dele af advokaternes kalendere (og evt. også andre aktører) ..	15

19. Prioriteringstiltag i et helhedsperspektiv: Overvej, hvordan diverse prioriteringstiltag i forhold til gennemførelse af sager kan gennemtænkes i et helhedsperspektiv på tværs af straffesagskæden og i et borgerperspektiv	16
20. Gennemgang af reglerne for bandehøringer/høringer ved udgang samt "hotline" i politiet	16
Tiltag, der kan styrke de administrative og sagsbehandlende processer på tværs af straffesagskæden gennem vidensdeling, netværk, udvikling mv.	17
21. Videns- og erfaringsdeling og udviklingsprojekter på HK-området – på tværs af straffesagskæden i et administrativt og sagsbehandlende perspektiv	17
22. Fælles uddannelse/kurser for HK'ere på tværs af straffesagskæden	18
23. Jobrotation/føl-ordning (forståelse for hinandens hverdag) for HK'ere på tværs af straffesagskæden	18
Afsnit 2. Forslag vedrørende politiets og anklagemyndighedens område	19
24. Fordelingsnøgler på politiets og anklagemyndighedens område: Overvej fordelingsnøgler mellem uniformeret, juridisk og administrativt personale på politiets og anklagemyndighedens område	19
25. Øremærket tilførsel af administrative årsværk til anklagemyndigheden	19
26. HK-varetagelse af administrative funktioner: Administrative funktioner bør varetages af HK'ere på politiets og anklagemyndighedens område – rette kompetencer til rette opgaver	19
27. Hold straffesagskæden stram på politiets og anklagemyndighedens område ved hjælp af HK'erne	20
28. Brug af civile anklagere	20
29. Øget brug af civile efterforskere, fx i forbindelse med økonomisk kriminalitet	20
30. Ændret kriminalitetsbillede øger behov for HK-faglighed: Ændret kriminalitets billede, internetsvindler mv. på politiets og anklagemyndighedens område øger behovet for HK'ernes faglighed.....	20
Afsnit 3. Forslag vedrørende domstolens område	22
Nedbringelse af sagsbehandlingstider ved retterne gennem frigørelse af tid fra dommere og øvrige jurister ved retterne – en række løsningsforslag baseret på fælles analysearbejde med Domstolsstyrelsen	22
31. Sagsforberedelse frem til afsigelse af udeblivelsesdom i civile sager kan forestås af kontorpersonalet	23
32. Sagsforberedelse ved begæring om genoptagelse inden for fireugers fristen i sager, hvor der er afsat udeblivelsesdom, jf. retsplejeloven § 367, stk. 1, 1. pkt., kan forestås af kontorpersonalet	23
33. Sagsforberedelse frem til meddelelse af første påtegning i betalingspåkrav kan forestås af kontorpersonalet	23
34. Sagsforberedende skridt i sager om syn og skøn kan forestås af kontorpersonalet	23
35. Oplæg/udkast til dommeren i sager om afslag på fritagelse fra anvendelsen af sagsportalen i civile sager kan forestås af kontorpersonalet	23
36. Sagsforberedelse frem til udeblivelsesdom i straffesager, hvor påstanden er bøde (bødekrav) kan forestås af kontorpersonalet	23
37. Berammelser kan forestås af kontorpersonalet (varetages allerede i vidt omfang af kontoransatte, men der er efter det oplyste forskel retterne imellem)	23
38. Telefonmøder med henblik på berømmelse af civile sager og straffesager kan forestås af kontorpersonalet	23
39. Selvstændig protokollering i sager, hvor der vurderes at være behov herfor (fx i civile hovedforhandlinger, i straffesager eller ved afskrift af lydoptagelser ved anke), kan forestås af kontorpersonalet	24

40. Udkast til fortegnelser i småsager kan forestås af kontorpersonalet	24
41. Udkast til afgørelser i mortifikationssager kan forestås af kontorpersonalet	24
42. Ukomplerede tvangsopløsningssager fra Erhvervsstyrelsen (på grund af manglende indsendelse af regnskaber) kan forestås af kontorpersonalet	24
43. Udkast til retsbøger vedrørende afsluttende skiftesamlinger i bobestyrerboer og konkursboer kan forestås af kontorpersonalet	24
44. Godkendelse af sikkerheder (fx kautionsforsikringspolicer eller bankgarantier) i boer kan forestås af kontorpersonalet	24
45. Udarbejdelse af retsbog, hvor der sker frigivelse af sikkerhed i konkursboer (fx kautionsforsikringspolice eller bankgaranti), når der er sket udlodning, kan forestås af kontorpersonalet	24
46. Screening af redegørelser som led i skifterettens tilsyn med bobehandlingens fremme, således at sagen kun lægges til en jurist, hvor der er noget usædvanligt i redegørelsen, kan forestås af kontorpersonalet	24
Yderligere forslag på domstolsområdet:	24
47. Overvej yderligere bemyndigelse til kontorpersonale i skiftesager (ikke-dødsboer)	24
48. Tilførsel af flere HK'ere til domstolene	25
Afsnit 4. Forslag fra Kriminalforsorgens område	25
49. Opgaveflytning og mere administrativt personale vil give mere tid til fængselsbetjentene – mere tid til kerneopgaven og mindre administrativt arbejde til fængselsbetjentene	25
50. Tilførsel af flere HK'ere på Kriminalforsorgens område	26
51. Fokus på rette kompetencer til rette opgaver på Kriminalforsorgens område – altså at administrative medarbejdere løser administrative opgaver i stedet for fængselsbetjente	26
52. Fokus på arbejdsmiljø inkl. supervision på Kriminalforsorgens område	26
53. Fokus på systematisk og strategisk kompetenceudvikling på HK-området – på Kriminalforsorgens område	27
54. Anmeldelser, strafberegning og offerunderretning i Kriminalforsorgen	27

Bilag 2: Uddybning af forslag 14 om § 808 mv.

Baggrunden er følgende:

Retsplejeloven § 808 omhandler personundersøgelse i form af oplysninger om den sigtedes/tiltaltes personlige forhold. Ifølge § 808, stk. 1, skal der således tilvejebringes oplysninger herom, som må antages at være af betydning for straffesagens afgørelse vedrørende straffastsættelse eller anvendelse af anden retsfølge end straf.

Det er jf. rigsadvokatmeddelelse politiets/anklagemyndighedens opgave at indhente alle oplysninger, der er nødvendige for, at retten kan foretage det rette sanktionsvalg i den enkelte straffesag, herunder anmode Kriminalforsorgen om udarbejdelse af personundersøgelse i medfør af retsplejeloven § 808.

Ifølge § 808, stk. 2, skal der i almindelighed foretages en nærmere undersøgelse af den sigtedes/tiltaltes personlige forhold, herunder navnlig personens tidligere og nuværende forhold i hjem, skole og arbejde samt personens legemlige og åndelige tilstand, når der kan være spørgsmål om anvendelse af betinget dom, herunder med vilkår om samfundstjeneste, tiltalefrafald på andre vilkår end vedtagelse af bøde og betaling af erstatning eller retsfølge, der træder i stedet for straf.

Politiet/anklagemyndigheden anmoder således om en § 808-undersøgelse/personundersøgelse ved Kriminalforsorgen pr. mail. Anmodningen bliver så via datafølgeseddel sendt til den KiF-afdeling, hvor personen opholder sig. Kriminalforsorgen indkalder personen via e-Boks til samtale, hvor en socialrådgiver via spørgsmål til personen får svar på ovennævnte forhold, som er nævnt under stk. 2. Hvis der er brug for yderligere oplysninger, får socialrådgiveren samtykke fra personen til at indhente relevant information. Socialrådgiveren laver en samlet konklusion i forhold til, hvad politiet/anklagemyndigheden har spurgt om, og den færdige personundersøgelse bliver returneret til den politikreds/anklagemyndighed, som har bestilt undersøgelsen. Hvis der er berammet retsmøde i sagen, bestræber Kriminalforsorgen sig på at få undersøgelsen færdig til retsmødet. Undersøgelsen bliver af politiet/anklagemyndigheden videresendt til evt. forsvarer til orientering samt til retten til brug for straffesagens afgørelse.

Bilag 3: Uddybning af arbejdsgange vedr. forslag 15 om behandlingsdomme mv.

Arbejdsgangen er som følger:

- KiF-afdelingen modtager en foranstaltningsdom fra anklagemyndigheden.
- Efter et år sender Statsadvokaten en anmodning om udtalelse til KiF (årlig høring) med tre måneders svarfrist.
- KiF videresender anmodningen til den behandlende overlæge på den psykiatriske afdeling, hvor dømte er tilknyttet.
- Statsadvokaten sender ofte første rykker, som KiF videresender til den psykiatriske afdeling.
- Statsadvokaten sender ofte også anden rykker, som KiF videresender til den psykiatriske afdeling.
- I nogle tilfælde modtager KiF en udtalelse fra psykiatrisk afdeling og sender KiF's svar samt psyks.'s svar retur til Statsadvokaten.
- Hvis KiF ikke har modtaget udtalelse fra psyk., svarer KiF selv Statsadvokaten, og Statsadvokaten overtager rykkerproceduren over for psyk.

Hele denne proces iværksættes, for at Statsadvokaten kan vurdere, om foranstaltningen skal søges ændret, ophævet eller fortsættes over for politiet/retten. Det er tidligere også beskrevet, at KiF-afdelingerne modtager anmodninger om § 808-undersøgelser fra Statsadvokaten i ankesager, og dette sammenholdt med de mange høringssager på foranstaltningsdømte gør, at det foreslås, at Statsadvokaten får mulighed for at sende dokumenter via datafølgerseddel på samme måde som politiet.

HK

STAT

**SAMMEN
ER DU
STÆRKERE**

